

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סרן מאיר (מישה) טובינסקי ז"ל

בן וירה ויעקב

נולד בליטא

בתאריך ו' בסיוון תרס"ד, 20/5/1904

התגורר בירושלים

התגייס בראשית מלחמת השחרור

שרת בחיל רגלים

נפל בעת מילוי תפקידו

בתאריך כ"ג בסיוון תש"ח, 30/6/1948

נקבר בהר הרצל

אזור: א חלקה: 4 שורה: 9 קבר: 3

הותיר אחריו משפחה

בן 44 בנפלו

קורות חיים

בן וירה ויעקב, נולד ביום ו' בסיוון תרס"ד (20.5.1904) בעיר קובנה, ליטא, שהיתה נתונה בשלטון רוסי. כבן 10 עבר עם משפחתו לפרסבורג, שם החל את לימודיו, אך בשנת 1920 חזרה משפחתו לקובנה ובה סיים את הגימנסיה העברית הראשונה ונבחן בחינות בגרות חיצוניות בגימנסיה בקובנה. את השכלתו האוניברסיטאית כמהנדס רכש בליטא וברוסיה. הוא שירת בצבא הליטאי וגילה כשרון רב כחייל וקלע מצוין. היה חבר ב"אגודת הקלעים", זכה בה בפרסים רבים ובמסגרתה השתתף בכיבוש ממל. כן היה חבר פעיל ב"מכבי" ומן המעטים שעזבו את ליטא בשנת 1925 ועלו ארצה כחלוצים. בבואו עבד במשך שנתיים בכל עבודה פיזית שנזדמנה לו. בשעת קידוח באר בבנימינה חלה בקדחת קשה ולפי הוראת הרופא נאלץ לבקש עבודה קלה יותר. הוא השתדל תמיד להשתלם במקצועו ולשם כך הירבה לקרוא בספרות מקצועית. בשנת 1926 למד בבית-הספר לשוטרים בירושלים, וכשנדרשו שוטרים לעיר העתיקה בימי חגיגות נבי-מוסה היה ראשון למתנדבים. לפי פקודת הרופא פרש מכל עבודה פיזית והשתקע בחיפה, שם נתקבל למשטרה. שירותו במשטרה נפסק בתקופת מאורעות תרפ"ט, כשנשלח על-ידי הקצין הממונה עליו להדר-הכרמל והוא סירב באומרו כי גם בעיר התחתית מצויים יהודים והם זקוקים להגנה. מאיר עזר בהצלת יהודים ברחוב נצרת בחיפה, נאסר על-ידי הבריטים והואשם בהריגת ערבי. עורך-הדין קייזרמן הגן עליו והוא שוחרר, אך שוב לא יכול להישאר בחיפה. מאז היה חשוד בעיני הבריטים כחבר פעיל ב"הגנה". תקופה מסוימת סבל חרפת רעב והיה ללא קורת גג לראשו. כאשר הוצעה לו ב"הגנה" עבודה בשכר סירב לקבלה והוסיף לפעול בהתנדבות.

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

בשנת 1931 התנדב עם עוד צעירים אחדים למחלקת הרדיו של המשטרה הבריטית בירושלים, עבודה שהיתה כרוכה בסכנות, שהייה בקרב בדווים, הרחק מכל יישוב, מתוך כוונה שמקצוע זה יוכל להועיל ל"הגנה" בשעת הצורך. ואמנם זו הביאה לאחר זמן תועלת מרובה לארגון ה"הגנה". בשנת 1934 התחיל לעבוד בחברת האשלג בדרום ים-המלח, נשא אישה ונולד לו בן. במאורעות 1936 בשעה שנשלח להגנת אזור ימין משה (מונטיפיורי הישנה), שהיה קשה להגן עליו מכל הבחינות, ענה שהוא "מוכן למלא כל פקודה שתוטל עליו בכל יכולתו". בשנת 1938-1939 עבד בחברה הבריטית "בלפור וביטי" כמנהל-עבודה ועשה הרבה - בניגוד לנטיית החברה - למען העסקת יהודים בתחומיה. בשירות ה"הגנה" התגייס לצבא הבריטי בימי מלחמת-העולם השנייה. הוא שירת 6 שנים בחיל המהנדסים המלכותיים ועלה לדרגת מייג'ור (רב-סרן). בהיותו בסוריה סיכן את חייו בתפקידים חשאיים למען ה"הגנה". וכאשר הגיע לאיטליה עזר הרבה לפליטים יהודיים. ביום ניצחון בעלות-הברית נתכבד בקבלת המסדר של כל הכוחות היהודיים בצבא הבריטי באלכסנדריה.

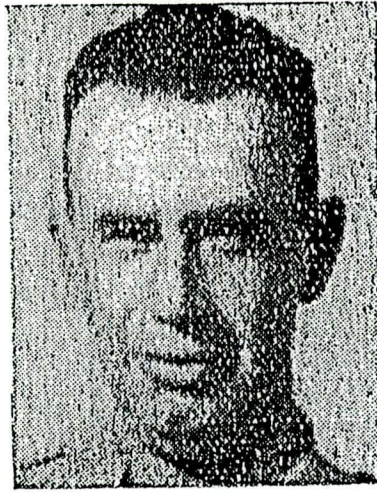
כששחרר מהצבא עבד כמהנדס במחנה הבריטי "אלנבי" בירושלים. ב-1947 נתקבל לעבודה בחברת-החשמל הירושלמית בתפקיד סגן-מהנדס בבניין מכונות ובהנחת כבלי-חשמל. בראשית מלחמת-העצמאות התגייס ונשא בעול עבודת ארגון ה"הגנה", שיצא בהדרגה מן המחתרת והיה לצבא חופשי. הוא נתן את ידו לפעולות ה"הגנה" ולהתקנת בורות קיבול למים לימי-המצור. מאיר שירת כמפקד מחנה-הקבע שנלך בירושלים, שהיה לא רק מחנה צבאי, אלא גם מקום ריכוז למצרכי מזון. בתחילת אביב 1948 הועבר לחיל-האוויר כמפקד שדות-התעופה באזור ירושלים. בעבודתו האזרחית כמהנדס נתגלה כבעל תכונות טכניות, יחס הוגן לחבריו בעבודה ונוח לבריות. ב"הגנה" - מפקד מעולה ומארגן בר-יכולת. עצמאי בפיקודו. חי בפשטות. רחב-לב, ישר ונאמן ל"הגנה". בסוף יוני 1948 השביע את קציניו וחייליו לצה"ל. למחרת אותו יום נסע לתל-אביב לקנות מצרכי-מזון. בשעות אחר-הצהריים של אותו יום נקרא לישיבה דחופה - ולא חזר ממנה... הוא נחשד במסירת ידיעות לידי האויב למטרות ריגול והומת בירייה על-ידי בית-דין שדה צבאי שהוקם שלא כדין ביום כ"ג בסיוון תשי"ח (30.6.1948). נקבר בבית-ג'יז, אחד הכפרים הכבושים בדרך לירושלים. החשד בוטל לאחר חקירה מדוקדקת כעבור שנה, והובע צער על המשגה הטרגי על-ידי הכנסת ושר הביטחון.

לאחר זיכוי הוענקה לו דרגת סרן, ואחר-כך הועברה גופתו בכבוד צבאי למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בהר-הרצל בירושלים ביום י"ז בסיוון תשי"א (21.6.1951).

(דף זה חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

טוביאנסקי מאיר (מיישה)

(„טובי“, „קיט“, „יובל“)

בן יעקב ווירה. נולד בשבועות תרס"ד (1904) בקובנה, ליטא. כבן 10 עבר עם משפחתו לפטרבורג, שם החל את לימודיו, אך ב־1920 חזרה משפחתו לקובנה ובה גמר את הגימנסיה העברית הראשונה ונבחן כאסטרוֹן בבחינת־בגרות בגימנסיה בקובנה. את השכלתו האוניברסיטאית קיבל בליטא וברוסיה. מקצועו — מהנדס. שירת בצבא הליטאי וכבר אז גילה כשרון רב כחייל וקלע מצויק. היה חבר ב„אגודת

היורים“, זכה בה גם לפרסים רבים ובמסגרתה השתתף בכיבוש ממל. חבר פעיל ב„מכבי“. היה מן המעטים שעזבו את ליטא בשנת 1925 ועלו כחלוצים לארץ. בבואו לארץ עבד במשך שנתיים בכל עבודה גופנית שנודמנה לו. בשעת קידוח באר בבנימינה חלה בקדחת קשה ולפי דרישת הרופא נאלץ לבקש עבודה קלה יותר. השתדל תמיד להשתלם והרבה לקרוא בספרות מקצועית. ב־1926 למד בבית־הספר לשוטרים בירושלים, וכשנדרשו שוטרים לעיר העתיקה בימי חגיגות נבימוסה היה ראשון למתנדבים. לפי פקודת הרופא פרש מכל עבודה גופנית והשתקע בחיפה, ושם נהקבל למשטרה. שירותו זה נפסק עם מאורעות תרפ"ט. כשנשלח על־ידי הקצין הממונה עליו להדר־הכרמל סירב, באמרו כי גם בעיר התחתית מצויים יהודים וזקוקים יותר להגנה. עזר בהצלת יהודים ברחוב נצרת בחיפה. נאסר על־ידי הבריטים ונאשם בהריגת ערבי. עורך־הדין קייזרמן הגן עליו — ושוהרר, אך שוב לא יכול להישאר בחיפה. מאז היה חשוד בעיני הבריטים כחבר פעיל ב„הגנה“. סבל רעב והיה בלי קורת גג לראשו. כאשר הוצעה לו ב„הגנה“ עבודה בשכר סירב והוסיף לפעול בה בהתנדבות. ב־1931 התנדב עם עוד צעירים אחדים לעבודות רדיו של המשטרה הבריטית בירושלים, עבודה שהיתה כרוכה בסכנות, בין בידואים, הרחק מכל ישוב, מתוך כוונה שמקצוע זה יוכל להועיל ל„הגנה“ בשעת הצורך. ואמנם עבודתו זו הביאה לאחר זמן תועלת מרובה לארגון ה„הגנה“.

ב־1934 התחיל לעבוד בחברת האשלג בדרום ים־המלח. באותו זמן נשא אשה ונולד לו בן. בשנות 1938—1939 עבד בפירמה הבריטית „בלפור וביטי“ כמנהל־עבודה ועשה הרבה — בניגוד לגטיית הפירמה — למען העסקת יהודים בתחומיה. לדרישת ה„הגנה“ התגייס לצבא הבריטי בימי מלחמת־העולם השניה ושירת 6 שנים בחיל־המהנדסים. עלה לדרגת מיג'ור. בסוריה סיכן את חייו בתפקידים חשאיים למען ה„הגנה“. בהיותו באיטליה עזר הרבה לפליטים יהודים. ביום נצחון בנות־הברית נהכבד בקבלת המסדר של כל הכיחות היהודיים בצבא הבריטי באלכסנדריה. כששוחרר מהצבא עבד כמהנדס במחנה הבריטי „אלנבי“ בירושלים. ב־1947 נתקבל לעבודה בחברת־החשמל הירושלמית בתפקיד סגן־מהנדס בבנין מכונות ובהנחת כבלי־חשמל.

בראשית מלחמת־השחרור התגייס. נשא בעול עבודת ארגון ה„הגנה“, שיצא בהדרגה מן המחתרת והיה לצבא חפשי. גתן את ידו לפעולות ה„הגנה“ ולהקנת בורות קיבול למים לימי־המצור. עם פרוץ מלחמת־השחרור שירת כמפקד מחנה־הקבע שג'ר בירושלים, שהיה לא רק מחנה מזוין, אלא גם מקום ריכוז למצרכי מזון. בתחילת אביב 1948 הועבר לחיל־האוויר בתפקיד. מפקד שדות־התעופה באזור ירושלים. בעבודתו האזרחית כמהנדס נתגלה כבעל תכונות טכניות ויחס הוגן לחבריו בעבודה. נוח לבריות. ב„הגנה“ — מפקד משובח ומארגן בריכולת. עצמאי בפיקודו. חי בפשטות. רחב־לב, ישר ונאמן ל„הגנה“. בשעה שנשלח במאורעות 1936 להגנת אזור ימין־משה (מונטיפיורי הישנה), שהיה קשה להגן עליו מכל הבחינות, ענה שהוא „מוכן למלא כל פקודה שתוטל עליו בכל יכלתו“. בסוף יוני 1948 השביע את קציניו וחייליו לצבא־ההגנה. למחרת אותו יום נסע לתל־אביב לקנות מצרכי מזון. בו ביום אחרי הצהרים נקרא לישיבה דחופה — ולא חזר ממנה... נחשד במסירת ידיעות לידי האויב במטרת ריגול והומת ביריה על־ידי בית־דין־שדה צבאי שהוקם שלא כדין ביום כ"ג בסיון תש"ח (30.6.1948). החשד בוטל לאחר חקירה מדוקדקת כעבור שנה, והובע צער על המשגה הטרגי על־ידי הכנסת ושר־הבטחון. אחרי מותו הוענקה לו דרגת סרן. נקבר תחילה בבית־גיני, אחד הכפרים הכבושים בדרך לירושלים, ואחר־כך הועברה גויתו בכבוד צבאי למנוחות להר־הרצל בירושלים ב־21.6.1951.